

Felvetések a Gyermek jogairól szóló egyezmény harmadik fakultatív jegyzőkönyvével kapcsolatban

Kiadhatjuk-e kezünkől szülői és állampolgári felelősségünket, hogy egy másik állam vagy önjelölt civilek döntsenek gyermekeink sorsáról?

A jövő generáció testi-lelki egészsége és szellemi fejlődése mindannyiunk felelőssége. Azt is mondhatnánk, hogy a „világméretű faluban” mindannyian neveljük minden nemzet gyermekét a gyors információáramlásnak, az internet előretörésének köszönhetően. Ezért is rendkívül fontosak azok a nemzetközi lépések, melyek a gyermekek védelmét tűzték zászlajukra, melyekről a Gyermek jogairól szóló egyezmény is szól.

A globalizmus pozitív hatásai mellett ugyanakkor meg kell őrizni saját kultúránkat, értékeinket és identitásunkat. Tiszteletben kell tartani első sorban a társadalom legkisebb építőkövének, a családnak védő szerepét. A szülők, mint a gyermek első számú nevelői, prioritást élveznek az oktatási intézmények vagy civil szervezetek előtt. Ugyanígy, a nemzetek közösségében egy adott ország kultúrája és értékrendje védelmet érdemelnek, főleg azokon a területeken, melyek tagállami hatáskörbe tartoznak. Nem adhatjuk át gyermekeinket más kultúrák igazságszolgáltatásának és civil szervezeteinek, hiszen első sorban a szülők, majd egy nemzet közössége felel a jólétükért.

Az ENSZ Gyermek jogairól szóló egyezménye erőteljes lépésekkel igyekszik védelmet nyújtani a gyermekeknek. Az egyezményt kiegészítő fakultatív jegyzőkönyvek kitérnek korunk súlyos problémáira, mint a gyermekek szexuális kizsákmányolására vagy védtelenségükre a fegyveres konfliktusokban. A Harmadik fakultatív jegyzőkönyv kommunikációs, panaszok kezelését célzó eljárást fogalmaz meg. De messze nem tökéletesen.

A Harmadik Fakultatív Jegyzőkönyv

A 2014-ben életbe lépő Harmadik jegyzőkönyv lehetőséget nyújt a gyermekek számára, hogy a Gyermekjogi Bizottsághoz közvetlenül nyújtsanak be panaszt. Így, ha saját országukban nem orvosolták a problémát, nemzetközi szinten fordulhatnak sérelmeik orvoslására. A panaszt nemcsak a gyermekek, de gyermekek csoportjai vagy az ő képviselőjük is benyújthatja minden olyan országgal szemben, melyek ratifikálták a jegyzőkönyvet. Sőt, az országok egymás ellen is nyújthatnak be panaszt. A gyermekeket

meg kell hallgatni, és „kellő súlyt biztosítani” véleményének. A „kellő súly biztosítása” nem definiált fogalom, nincs külön leírás arról, hogy mit is jelent ez pontosan.

„It shall also have regard for the rights and views of the child, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.” (Article 2. OP3)

A gyermek jogait és véleményét szintén figyelembe kell venni, és korának és érettségének megfelelően kellő súlyt biztosítani annak.” (Harmadik jegyzőkönyv 2. cikke)

Communications may be submitted by or on behalf of an individual or group of individuals, within the jurisdiction of a State party, Article 5

„Bejelentéseket egyéni vagy az egyén képviselőjében eljáró személy, vagy személyek csoportja nyújthat be a Részes Állam jogszabályainak megfelelően,” (Harmadik jegyzőkönyv 5. cikke)

A State party to the present Protocol may, at any time, declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications in which a State party claims that another State party is not fulfilling its obligations (Article 12.)

Egy Jegyzőkönyvhöz csatlakozó Részes Állam bármikor nyilatkozhat arról, hogy elfogadja a Bizottság hatáskörét a bejelentések fogadására és vizsgálatára vonatkozóan, melyekben egy Részes Állam állítása szerint egy másik Részes Állam nem teljesíti a kötelezettségeit. (Harmadik jegyzőkönyv 12. cikke)

<https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/OPICCRC.aspx>

Kire bízuk a problémák megoldását? Vajon az ENSZ egyezményes nyelvezetében található fogalmakat és megoldásokat használják, vagy más forrásokból merítenek ötleteket a helyzetek orvoslására?

Az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága

Togótól Oroszorszáig, Szamoától Ausztriáig találunk delegáltakat a 18 tagú Gyermekjogi Bizottságban. A függetlennek nevezett bizottság által kiadott dokumentumokban számos olyan kérdéses fogalom felmerül, melyek megkérdőjelezzik tevékenységük ideológiai függetlenségét. Korunk gender-hullámában egyes országok – mint Magyarország is – a gender fogalma alatt kizárólag férfit és nőt értenek, míg más országok a nemi identitások széles spektrumát elfogadhatónak tartják, mi több jogszabályaikban megjelenítik azokat. A Gyermekjogi Bizottság sem mentes a gender széleskörű értelmezésétől, mely nem tükrözi az Egyezmények nyelvezetét és számos tagállam jogszabályait és kultúráját.

A Gyermekjogi Bizottság kommentárjai

Ha csak a 2017-ben született bizottsági kommentárt nézzük, mely a nemzetközi

migrációban érintett országok kötelezettségeire vonatkozik, (*Joint general comment No. 4 (2017) of the Committee on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families and No. 23 (2017) of the Committee on the Rights of the Child on State obligations regarding the human rights of children in the context of international migration in countries of origin, transit, destination and return*) láthatjuk, hogy a fiúk és lányok mellett megkülönböztet lesbikus, meleg, biszexuális és transznemű gyermekeket is (az interszexuális gyermekek nem érzelmi, hanem biológiai jegyeikben különböznek az LGBT közösség tagjaitól, így megkülönböztetésük érthető lehet.) Ezzel a gender fogalmat nem kizárólag férfira és nőre, fiúra és lányra érti, hanem az LGBT mozgalom tag, több nemet felsorakoztató értelmezését vallja:

“Additional measures should be taken to address the particular vulnerability of girls and boys, including those who might have a disability, as well as children who are lesbian, gay, bisexual, transgender or intersex persons, to trafficking for the purposes of sexual exploitation and abuse.” (§ 41)

„További lépések szükségesek a lányok és fiúk különös sebezhetőségének figyelembe vételére, beleértve azokat, akik fogyatékkal élnek, továbbá a lesbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális személyeket, a szexuális kizsákmányolás és bántalmazás céljából történő kereskedelemben. (41. bekezdés)

<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G17/343/65/PDF/G1734365.pdf?OpenElement>

Emellett túllépve hatáskörét, **a Bizottság szexuális és reprodukzív egészséggel kapcsolatos információval és szolgáltatásokkal látná el a gyermekeket**, ebben a dokumentumban a migráns családok gyermekeire vonatkozóan:

“In addition, migrant children should be provided full access to age appropriate sexual and reproductive health information and services.” (§ 55)

„Emellett a migráns gyermekeknek teljes hozzáférést kell biztosítani koruknak megfelelő szexuális és reprodukzív egészségügyi információhoz és szolgáltatásokhoz”. (55. bekezdés)

<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G17/343/65/PDF/G1734365.pdf?OpenElement>

A „koruknak megfelelő információról” és az átfogó szexuális nevelés vitatható részeiről a mellékletben olvashat.

A 2019 márciusában zajlott Nőügyi Bizottsági ülésen egyértelművé vált – többek között az Egyesült Államok delegációjának megfogalmazásában is, – hogy a szexuális egészséggel kapcsolatos szolgáltatások magukban foglalják az abortuszok elvégzését is.

“Over the years and among some UN agencies, the phrases “sexual and reproductive

health,” “healthcare services” and “health services” have acquired connotations that promote abortion and attempt to create a claimed right to abortion. As others have said, the United States also does not accept these terms as they often encompass abortion as a method of family planning.”

United States delegation at CSW63 Closing Session (1:25:50) at <http://webtv.un.org/watch/14th-plenary-meeting-commission-on-the-status-of-women-csw63-2019-action-on-draft-proposals-action-on-draft-agreed-conclusions-action-on-any-other-outstanding-issues/6017175833001/>

„Az elmúlt években egyes ENSZ szervek körében a „szexuális és reprodukív egészség”, „egészségügyi szolgáltatások” és „egészséggel kapcsolatos szolgáltatások” kifejezésekhez olyan jelentések társultak, melyek az abortusz előmozdítását célozzák és megpróbálnak abortuszhoz való jogot kialakítani. Amint azt mások is említették, az Egyesült Államok sem fogadja el ezeket a kifejezéseket, mert gyakran magukban foglalják az abortuszt, mint családtervezési módszert.”

Az Egyesült Államok delegációjának megjegyzése a CSW63 záróülésén (1:25:50 az alábbi linken található videóban)

<http://webtv.un.org/watch/14th-plenary-meeting-commission-on-the-status-of-women-csw63-2019-action-on-draft-proposals-action-on-draft-agreed-conclusions-action-on-any-other-outstanding-issues/6017175833001/>

Mindemellett nem vitatható a dokumentum jobbító szándéka a migráns családok gyermekeinek jólétére vonatkozóan, de a gender és abortusz fogalmak használatakor nem lépheti túl hatáskörét a Bizottság.

Az eset nem egyedülálló, a Gyermejjogi Bizottság serdülő gyermekek jogaira vonatkozó általános kommentárja is (*General comment No. 20 (2016) on the implementation of the rights of the child during adolescence*) hemzseg a gender és az abortusz szolgáltatások nem egyezményes nyelvezetre visszavezethető fogalmaitól.

A gyermek definíciójáról szóló pontban a dokumentum a szülői hozzájárulást és a **nemzeti kompetenciába tartozó abortusz-szabályozást írja felül** a korlátlan reprodukív egészséggel kapcsolatos szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel:

“Consideration should also be given to the introduction of a legal presumption that adolescents are competent to seek and have access to preventive or time-sensitive sexual and reproductive health commodities and services. The Committee emphasizes that all adolescents have the right to have access to confidential medical counselling and advice without the consent of a parent or guardian, irrespective of age, if they so wish.” (§ 39)

https://digitallibrary.un.org/record/855544/files/CRC_C_GC_20-EN.pdf

Majd az 59. és 60. pontban is ráerősít a **korlátlan – szülői hozzájárulást nélkülöző – terheességmegszakítást célzó orvosi beavatkozásra**, abortusz és gender oktatásra, a nemi

identitással kapcsolatos korlátlan egészségügyi beavatkozások biztosítására:

"All adolescents should have access to free, confidential, adolescent-responsive and nondiscriminatory sexual and reproductive health services, information and education, available both online and in person, including on family planning, contraception, including emergency contraception, prevention, care and treatment of sexually transmitted infections, counselling, pre-conception care, maternal health services and menstrual hygiene" (§ 59.)

„Minden serdülőnek hozzáférést kell biztosítani az ingyenes, bizalmas, serdülők számára kialakított és diszkrimináció-mentes szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatásokhoz, információhoz és oktatáshoz, melyek elérhetők online és személyesen, és többek között családtervezésről, fogamzásgátlásról, beleértve a sürgősségi fogamzásgátlást, prevencióról, a nemi úton terjedő betegségek kezeléséről, tanácsadásról, fogamzás előtti gondozásról, anyai egészséggel kapcsolatos szolgáltatásokról és menstruációs higiéniáról szólnak.” (59. bekezdés)

There should be no barriers to commodities, information and counselling on sexual and reproductive health and rights, such as requirements for third-party consent or authorization. In addition, particular efforts need to be made to overcome barriers of stigma and fear experienced by, for example, adolescent girls, girls with disabilities and lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex adolescents, in gaining access to such services. (§ 60.)

„Nem lehetnek akadályok a szexuális és reprodukív egészséghez és jogokhoz kapcsolódó árucikkekhez, információhoz és tanácsadáshoz való hozzáférésben, mint például harmadik fél beleegyezésének és hozzájárulásának feltétele. Továbbá különös erőfeszítéseket kell tenni a stigmák és félelmek okozta akadályok leküzdésében, melyek például a serdülő lányok, fogyatékkal élő lányok, és leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális serdülők körében tapasztalhatók, amikor az ilyen szolgáltatásokhoz szeretnének hozzáférni.” (60. bekezdés)

Az abortusz előmozdítását célzó, az ENSZ egyezményekben nem létező **szexuális jogok**, és a **nemek különbözőségét oktató átfogó szexuális nevelés** a 61. pontban kapott helyet. Az átfogó szexuális nevelés programokról, melyet a WHO, az UNESCO és az UNICEF is támogat, a mellékletben olvashat összefoglalást.

"Age-appropriate, comprehensive and inclusive sexual and reproductive health education, based on scientific evidence and human rights standards and developed with adolescents, should be part of the mandatory school curriculum and reach out-of-school adolescents. Attention should be given to gender equality, sexual diversity, sexual and reproductive health rights, responsible parenthood and sexual behaviour and violence prevention, as

well as to preventing early pregnancy and sexually transmitted infections.” (§ 61.)

„A gyermek korának megfelelő, átfogó és inklúzív, tudományos és emberi jogi alapokon nyugvó, serdülőkkel együtt kifejlesztett szexuális és reprodukció egészségügyi oktatásnak a kötelező iskolai tananyag részévé kell válnia és el kell érnie az iskolán kívüli serdülőket is. Figyelmet kell fordítani a nemi egyenlőségre, szexuális sokszínűségekre, szexuális és reprodukció egészséggel kapcsolatos jogokra, felelős szülőségre és szexuális viselkedésre, az erőszak megelőzésére, továbbá a korai terhességek és a nemi úton terjedő betegségek megakadályozására.” (61. bekezdés)

A dokumentum külön csoportként tárgyalja az **LMBT közösséget, mintha nem ugyanazok a jogok és kötelezettségek illethetnének meg minden serdülőt, minden embert.** A kommentár külön pontot szentel helyzetük leírására.

“Adolescents who are lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex commonly face persecution, including abuse and violence, stigmatization, discrimination, bullying, exclusion from education and training, as well as a lack of family and social support, or access to sexual and reproductive health services and information. In extreme cases, they face sexual assault, rape and even death. These experiences have been linked to low self-esteem, higher rates of depression, suicide and homelessness.” (§ 33.)

„A leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális serdülők gyakran szenvednek üldöztetést, beleértve az abúzust és az erőszakot, stigmatizálást, diszkriminációt, zaklatást, az oktatásból és képzésből való kirekesztést, szenvednek továbbá a családi és társadalmi támogatottság vagy a szexuális és reprodukció egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányától. Szélsőséges esetekben, szexuális zaklatás, nemi erőszak vagy halálos áldozatokká válnak. Ezek a tapasztalatok gyakran társulnak alacsony önbecsüléssel, a depresszió nagyobb arányával, öngyilkossággal és hajléktalansággal.” (33. bekezdés)

A bekezdés tartalmát alátámasztó forrás már nem elérhető a kommentáron keresztül.

Felvetések

A fentieket figyelembe véve megfontolandó, hogy Magyarország teret engedjen az ENSZ Gyerekjogi Bizottságának olyan kérdésekben, melyeket gyermekek, vagy az őket képviselő csoportok fogalmaznak meg panaszként. Talán ezért sem írta alá többek között az Egyesült Államok sem ezt a dokumentumot.

A szülői jogok csorbítására, az abortusz liberalizálására és a gender fogalmi rendszerének oktatására nem adhatunk engedélyt. Az ENSZ Gyerekjogi Bizottságának és a témával foglalkozó civileknek segíteniük kell a gyermekeket, jövőt kell építenünk számukra egy olyan rendszerben, amely semmiféleképp sem manipulálható. Csak olyan nemzetközi kezdeményezéshez lehet csatlakozni, amely védi a gyermekeket, ugyanakkor nem ad

lehetőséget a manipulációra. A tagállami hatáskörök és nemzeti szuverenitásunk megőrzésére tekintettel a Harmadik Jegyzőkönyv jelenlegi formájában nem elfogadható.

Frivaldszky Edit
Emberi Méltóság Központ

Melléklet

Átfogó Szexuális Nevelés az UNESCO szerint*

és a WHO szerint**

5-8 éveseknek

Egy 5 éves gyermeknek ismernie kell a **gender ideológia** alapjait...

„határozd meg, hogy mi a **gender** (társadalmi nem) és mi a **biológiai nem**; jellemez, hogy miben különböznek egymástól” (p.50)

... és – iskolai vagy óvodai keretek között – tanulja meg, hogy mi a **szexuális izgalom**...
„a testi élvezet és izgalom természetes emberi érzések, amivel együtt járhat más emberekkel való testi közelség” (p.70)

... továbbá ismerje meg a **különböző szexuális viselkedésformákat, demonstrációval egybekötve...**

„az emberek különböző módon mutatják ki szeretetüket és törődésüket a másik irányába, ilyen a csókolózás, ölelés, érintés, és néha a szexuális viselkedés” és „mutassuk meg nekik, hogy mi tegyenek, ha valaki helytelenül érinti őket” (p.71)

9-12 éveseknek

9 éves korukban tanuljanak a **szexuális orientációról és a nemi identitás(ok)ról...**

„Udvariátlanság és sértő bárkit megbántani a társadalmi, anyagi helyzete vagy egészségi állapota, faji hovatartozása, származása, szexuális orientációja, nemi identitása vagy más különbsége miatt.” (p.42),

... **maszturbálás és szexuális stimulálás**...

„a maszturbálás nem okoz fizikai vagy érzelmi kárt, de nem mások előtt végezendő”,
„jellemez a férfi és női reakciókat a szexuális stimulációra” (p.71),

... **pornográfia**...

„jellemez a szexuálisan explicit médiát (pornográfia) és a sexting-et” (p.57)

továbbá

„mutasd be hogy hogyan lehet egy megbízható felnőttel a szexuálisan explicit médiáról és a sexting-ről beszélgetni” (p.57)

12-15 éveseknek

12 évesen a gyerekeket a **szülői hozzájárulás nélkül végzett abortuszról** tanítanak

„vannak olyan helyek, ahol az embereket támogatják a szexuális és reprodukív egészségükben (pl.: [...]) abortuszt végeznek, abortusz utáni gondoskodást biztosítanak” [...] „a bizalom és titoktartás megőrzésével” (p. 63) ... és a **béranyságról**...

„hasonlítsd össze a szülővé válás különböző módjait (pl.: kívánt és nem kívánt terhességek, örökbefogadás, nevelőszülőség, lombikprogramok, és béranyság)” (p. 44)

... és gyakorolják **óvszerhasználatot a tanteremben**:

„mutasd be, hogy hogyan kell az óvszert megfelelően használni” (p. 75)

* International technical guidance on sexuality education. An evidence informed approach. UNESCO, UNAIDS, UNFPA, UNICEF, UN Women, World Health Organization (WHO) 2018. <http://unesdoc.unesco.org/urn:un:docid/0026/002607/260770e.pdf>

0-4 éveseknek

„saját test érintésének élvezete, kora gyermekkori maszturbálás” (p.38)

„a nemi identitások felfedezéséhez való jog” (p.39)

4-6 éveseknek

„azonos neműek közötti kapcsolatok” (p.41)

„a család különböző fogalmai” (p.41)

6-9 évesek

„szex a médiában (beleértve az internetet)” (p.42)

„saját test érintésének élvezete (maszturbálás/izgatás)” (p.42)

„a gyermekek szexuális jogai” (p.43)

9-12 évesek

„az első szexuális élmények” és „nemi orientáció” (p.44)

„szexuális jogok az IPPF és a WAS definíciója szerint” (p.45) ezek a definíciók nincsenek összhangban az ENSZ egyezményeivel

12-15 évesek

„várakodás (azonos neműek között is)” (p.46)

„nemi identitás és szexuális orientáció, beleértve a coming out-ot/homoszexualitást” (p.46)

** Standards for Sexuality Education in Europe. Federal Centre for Health Education, BZgA, Cologne 2010. https://www.oif.ac.at/fileadmin/OIF/andere_Publikationen/WHO_BZgA_Standards.pdf

Comprehensive Sexuality Education by UNESCO*

and by WHO**

AGE 5-8

A 5 year-old should know the **basics of gender ideology**...

“define gender and biological sex and describe how they are different” (p.50)

... and learn – in the classroom or kindergarden context - what **sexual excitement** is...

“physical enjoyment and excitement are natural human feelings, and this can involve physical closeness to other people” (p.70)

... and know about the **different sexual behaviours with demonstration**...

“people show love and care for other people in different ways, including kissing, hugging, touching, and sometimes through sexual behaviours”

and
“demonstrate what to do if someone is touching them in a bad way” (p.71)

AGE 9-12

When they turn 9 children are to learn about **sexual orientation and gender identity** ...

“It is disrespectful and hurtful to harass or bully anyone on the basis of their social, economic or health status, ethnicity, race, origin, sexual orientation, gender identity, or other differences” (p.42),

... **masturbation and sexual stimulation**...

“masturbation does not cause physical or emotional harm but should be done in private”,
“describe male and female responses to sexual stimulation” (p.71),

... **pornography**...

“describe what sexually explicit media (pornography) and sexting are” (p.57)

and
“identify and demonstrate ways to talk to a trusted adult about sexually explicit media or sexting” (p.57)

AGE 12-15

At 12, children would learn about **access to abortion without parental consent**...

“there are places where people can access support for sexual and reproductive health (e.g. [...]) abortion and post-abortion care” [...] “maintaining confidentiality and protecting privacy” (p.63)

... and **surrogacy**...

“compare the different ways that adults can become parents (e.g. intended and unintended pregnancy, adoption, fostering, with medical assistance and surrogate parenting)” (p.44)

... and should **practice condom use in the classroom**:

“demonstrate how to use a condom correctly” (p.75)

* International technical guidance on sexuality education. An evidence informed approach. UNESCO, UNAIDS, UNFPA, UNICEF, UN Women, World Health Organization (WHO) 2018. <http://unesdoc.unesco.org/images/0026/002607/260770e.pdf>

AGE 0-4

“enjoyment and pleasure when touching one’s own body, early childhood masturbation” (p.38)

“the right to explore gender identities” (p.39)

AGE 4-6

“same-sex relationships” (p.41)

“different concepts of a family” (p.41)

AGE 6-9

“sex in the media (including the Internet)” (p.42)

“enjoyment and pleasure when touching one’s own body (masturbation/self-stimulation)” (p.42)

“sexual rights of children” (p.43)

AGE 9-12

“first sexual experience” and “gender orientation” (p.44)

“sexual rights, as defined by IPPF and by WAS” (p.45) these definitions contradict the UN consensus language

AGE 12-15

“pregnancy (also in same-sex relationships)” (p.46)

“gender-identity and sexual orientation, including coming out/homosexuality” (p.46)

** Standards for Sexuality Education in Europe. Federal Centre for Health Education, BZgA, Cologne 2010. https://www.bzga-whocc.de/fileadmin/user_upload/WHO_BZgA_Standards_English.pdf

